

Долженков Олег Александрович (Одеса) – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри управління освітніми закладами та державної служби Університету Ушинського.

ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Загальні питання трансформації корпоративної культури у вищих навчальних закладах включають: обізнаність студентів з загально-моральними (духовними) цінностями; знання морально-етичних професійних цінностей та дотримання етичних норм взаємодії. Для розуміння процесів трансформації корпоративної культури у вищих навчальних закладах необхідно, перш за все, з'ясувати притаманний конкретному закладу рівень обізнаності з загально-моральними (духовними) цінностями. А також з'ясувати вміння вирішувати моральні проблеми, з урахуванням національного менталітету, моральної аури української нації. Це є важливим завданням в час коли українська нація намагається частково повернутися до витоків духовності. Морально-етична складова трансформаційних процесів передбачає пізнання основних проблем моралі, які набувають вигляду конкретних суспільних явищ. До основних моральних цінностей відносяться: свобода особистості і автономія, добро і зло, правда і неправда, насильство і ненасильство, смисл життя, щастя та насолода, егоїзм та совість, справедливість і міра її пізнання, любов і ненависть, зрада і патріотизм. До найвищих моральних цінностей відносяться щастя, любов, сім'я, дружба, свобода. Моральну свободу розглядають як єдність моральної необхідності і суб'єктивної добровільності поведінки.

Потрібно враховувати, що студентство в своїй основній масі характеризується сформованими під впливом родини, школи, трудових колективів позитивними моральними якостями, моральне виховання у вузі покликано закріпити їх, сприяти формуванню стійкої потреби до подальшого морального самовиховання, озброїти студентів вмінням працювати над собою. При цьому слід враховувати таку вікову особливість молоді, як відому недостатність особистого життєвого досвіду, в тому числі морального. Для студентського віку характерні категоричність оцінок, особлива нетерпимість до будь-яких проявів формалізму, тим більш у виховному процесі.

Це включає в себе необхідні вміння давати моральну оцінку окремому вчинку та моральну оцінку діяльності в цілому, вона повинна бути конкретною, повинні бути проаналізовані умови в яких була вчинена дія. Потрібно провести аналіз, як в процесі навчання розвивається (змінюється) відношення студентів до моральних цінностей та норм.

Слід мати на увазі, що поряд з загальними віковими особливостями молоді студентству властиві специфічні соціально-психологічні риси. Вони пов'язані перш за все з тим, що студенти вже вибрали свою майбутню професію, у них складається професійна зацікавленість, певна життєва перспектива. Значимими для більшості студентів є відомості про моральні якості спеціаліста, знання з професійної етики. Саме через їх засвоєння багато в чому відбувається формування і розвиток високих моральних якостей. Цим пояснюється особливе значення морального прикладу викладачів, зустрічей з досвідченими спеціалістами, безпосередніх контактів з ними у ході виробничої практики, науково-дослідної роботи, висвітлення питань професійної етики в спеціальних навчальних курсах.

Моральне виховання студентської молоді охоплює широке коло питань, які за суттю справи всі повинні бути в центрі учбово-виховного процесу. Сучасні виховні завдання вирішуються під впливом науково-технічної революції, яка підвищує значення таких моральних якостей спеціаліста, як свідомо дисципліна, почуття високої відповідальності за доручену справу, професійна і моральна надійність.

Як зазначалося вище, основним компонентом корпоративної культури є морально-ціннісні орієнтації. Визначення морально-ціннісних орієнтацій є необхідною умовою формування морально-етичної складової трансформацій. Ціннісна орієнтація – це вибір особистістю свого власного типу поведінки (системи вчинків), в основі якого лежать певні усвідомлені чи неусвідомлені цінності.

Аналіз співбесід зі студентами, результатів анкетування молоді з питань морального виховання дозволяє не тільки виявити рівень моральної свідомості, але і враховувати зростаючі вимоги з боку студентських колективів до рівня ідейно-виховної роботи. Лекція, розповідь, доповідь мають недостатні можливості для вимірювання ефективності їх впливу на свідомість підростаючого покоління. Під час диспуту на етичні теми чи бесіди що розкривають глибину морального досвіду, створюються благодатні умови для внесення коректив у формування корпоративної культури студентів. Студент стає в активну позицію, яка передбачається виховною ситуацією, може проявити свої моральні переконання, дати оцінку фактам, подіям, вчинкам товаришів, інших людей. Дієвість етичних бесід і диспутів залежить від актуальності теми, рівня морального досвіду, вікових і індивідуальних особливостей студентів, професійної спрямованості подібних заходів.

Успішне вирішення завдань морального виховання неможливе без використання спеціальних методів накопичення позитивного досвіду поведінки студентів. Ця група методів має свої переваги перед теоретичними методами формування моральної свідомості, оскільки в їх основі лежить діяльність, яка виступає і як засіб збагачення моральної свідомості, і як метод напрацювання навичок і звичок поведінки. В даній групі методів особливу роль відіграє організація суспільної праці.